

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 08.06.2022
Avaldamismärge: RT I, 07.06.2022, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
30.05.2022 otsus nr 120

Perehüvitiste seaduse, sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 18.05.2022

§ 1. Perehüvitiste seaduse muutmine

Perehüvitiste seaduse § 40 lõikes 6 asendatakse sõnad „ei kohaldata” sõnaga „kohaldatakse”.

§ 2. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 132 täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

„(5¹) Kui taotleja soovib, et toimetulekutoetuse määramisel võetaks arvesse eluasemekuluna ka eluaseme soetamiseks võetud laenu tagasimakse, lisab ta esmapöördumisel või laenulepingu muutmisel taotlusele dokumendid, mis tõendavad:

- 1) eluaseme soetamiseks laenu võtmist ja kohustusliku eluasemekindlustuse lepingu sõlmimist;
- 2) laenu kasutamist eluaseme soetamiseks, kui see ei selgu käesoleva lõike punktis 1 nimetatud dokumendist;
- 3) maksepuhkuse kasutamist või maksepuhkuse andmisest keeldumist;
- 4) makseraskuste ennetamiseks sõlmitud vabatahtliku kindlustuse olemasolu ning kas see katab täies ulatuses eluaseme soetamiseks võetud laenu tagasimakset.”;

2)paragrahvi 133 lõiget 2 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) eluruumi üürilepingu sõlmimise ja tõlketeenuse kulude hüvitist, mis on makstud rahvusvahelise kaitse saanud isikule või perekonnale välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel.”;

3)paragrahvi 133 lõiget 5 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) eluaseme soetamiseks võetud laenu tagasimakse, mis sisaldab ka laenu intressi ja kohustusliku eluasemekindlustuse makset.”;

4)paragrahvi 133 täiendatakse lõikega 7¹järgmises sõnastuses:

„(7¹) Eluasemekulusid võetakse toimetulekutoetuse arvestamisel arvesse selle eluaseme korral, kus toimetulekutoetuse taotleja alaliselt elab ja mis asub selle kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil, kust toetust taotletakse, välja arvatud käesoleva seaduse § 131 lõikes 8 nimetatud isiku puhul.”;

5)paragrahvi 133 täiendatakse lõigetega 9¹ja 9²järgmises sõnastuses:

„(9¹) Eluaseme soetamiseks võetud laenu tagasimakse võetakse toimetulekutoetuse arvestamisel arvesse juhul, kui:

- 1) eluaseme soetamiseks on laenu võtnud toimetulekutoetuse taotleja ise või tema käesoleva seaduse § 131 lõikes 7 nimetatud perekonnaliige, kui toetust taotleb perekond;
- 2) eluaseme soetamiseks võetud laenu puhul on ära kasutatud maksepuhkuse võimalus või esitab toimetulekutoetuse taotleja või tema perekonnaliige dokumendi, mis tõendab, et maksepuhkuse andmist ei ole peetud võimalikuks;
- 3) isik ei ole sõlminud makseraskuste ennetamiseks vabatahtlikku kindlustust või see ei kata täies ulatuses eluaseme soetamiseks võetud laenu tagasimakset.

(9²) Eluaseme soetamiseks võetud laenu tagasimakseid võetakse toimetulekutoetuse arvestamisel arvesse kuni kuus kuud kalendriaasta jooksul.”;

6)paragrahvi 142¹täiendatakse punktiga 8¹järgmises sõnastuses:

„8¹) rahvusvahelise kaitse saanud isiku või perekonna eest välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 73 lõike 5 punktides 1 ja 3 nimetatud kulude katmise andmed;”;

7)paragrahvi 142¹tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele töödeldakse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse kohaselt vastu võetud rahvusvahelist kaitset taotleva ja kaitse saanud isiku kohta tema abivajaduse hindamiseks ja talle abi pakkumiseks järgmisi andmeid:

- 1) andmed rahvusvahelise kaitse taotlemise või kaitse saamise kohta;
- 2) alaealise isiku puhul seos saatjaga;
- 3) andmed vajalike ravimite kohta;
- 4) isiku keelteoskus;
- 5) muud elukorraldust puudutavad andmed.”;

8)paragrahvi 144 lõiget 1 täiendatakse punktiga 16 järgmises sõnastuses:

„16) rahvusvahelise kaitse saanud isiku või perekonna eest välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 73 lõike 5 punktides 1 ja 3 nimetatud kulude katmise andmed, kui selline kohustus tuleb sama seaduse § 73 lõike 3¹alusel Sotsiaalkindlustusametiga sõlmitud halduslepingust.”;

9)paragrahvi 144 lõiget 6 täiendatakse punktidega 4¹ja 4²järgmises sõnastuses:

„4¹) andmed välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse kohaselt vastu võetud rahvusvahelist kaitset taotleva ja kaitse saanud isiku kohta;

4²) rahvusvahelise kaitse saanud isiku või perekonna eest välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 73 lõike 5 punktides 1 ja 3 nimetatud kulude katmise andmed, kui neid ei ole andmeregistrisse kandnud kohaliku omavalitsuse üksus või eraõiguslik juriidiline isik, kellega Sotsiaalkindlustusamet on sõlminud halduslepingu sama seaduse § 73 lõike 3¹alusel;”;

10)paragrahvi 144 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Eraõiguslik juriidiline isik, kellega Sotsiaalkindlustusamet on sõlminud halduslepingu välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 73 lõike 3¹alusel, kannab sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse rahvusvahelise kaitse saanud isiku või perekonna eest sama seaduse § 73 lõike 5 punktides 1 ja 3 nimetatud kulude katmise andmed, kui selline kohustus tuleb halduslepingust.”;

11)seaduse 9. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 160³järgmises sõnastuses:

„§ 160³. Üksi elava pensionäri toetuse maksmine ajutise kaitse saajaga koos elamisel

(1) Käesoleva seaduse § 139¹lõike 2 punktis 1 sätestatud ei kohaldata isikule, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukohas elav teine isik on Eestis elav ajutise kaitse saaja.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu kinnitamiseks kontrollitakse lisaks käesoleva seaduse § 139²lõikes 2 nimetatud andmetele isiku vastavust pensionäritoetuse saamise tingimustele ajutise kaitse andmete alusel.”;

12)seaduse 9. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 160⁴järgmises sõnastuses:

„§ 160⁴. Kohaliku omavalitsuse üksustele toimetulekutoetuse menetlemise ja väljamaksmise kulude hüvitamine

Kohaliku omavalitsuse üksustele hüvitatakse 2022. aastal toimetulekutoetuse menetlemise ja väljamaksmise kulud lisaks käesoleva seaduse § 156 lõikes 2 toodud juhtumitele ka iga taotluse eest, mille võrra on kohaliku omavalitsuse üksusele 2022. aasta jaanuarist kuni oktoobrini esitatud taotluste arv suurem võrreldes 2021. aastal samal perioodil esitatud taotluste arvuga.”;

13)seaduse 9. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 160⁵järgmises sõnastuses:

„§ 160⁵. Hinnatõusu leevendamise toetus

- (1) Esmavajaduste rahuldamiseks vajalike kaupade ja teenuste kiirest hinnatõusust tulenevate isiku toimetulekuraskuste leevendamiseks makstakse 50 euro suurust ühekordset toetust (edaspidi *toetus*).
- (2) Toetuse saamise õigus on isikul, kellele makstakse perehüvitiste seaduse § 17 alusel lapsetoetust 2022. aasta novembri eest. Toetust on õigus saada iga lapse eest, kelle eest makstakse lapsetoetust.
- (3) Toetuse saamise õigus on ka isikul, kes vastab 2022. aasta novembris ühele järgmistest tingimustest:
- 1) isik on vanaduspensioniealine pensioni saaja;
 - 2) isikul on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel tuvastatud 100-protsendiline täielik töövõimetus ja talle makstakse töövõimetuspensioni või rahvapensioni töövõimetus korral;
 - 3) isikul on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud puuduv töövõime ja talle makstakse töövõimetoetust;
 - 4) isik on käesoleva seaduse § 140 alusel vanaduspensioniealine sotsiaaltoetuse saaja.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isikul, kes vastab mitmele käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1–4 sätestatud tingimusele, on õigus toetusele ühekordses määras. Sotsiaalkindlustusamet ja Eesti Töötukassa edastavad vajaduse korral teineteisele kattuva toetuse määramise vältimiseks toetuse saajate nimed ja isikukoodid.
- (5) Sotsiaalkindlustusamet kontrollib sotsiaalkaitse infosüsteemi andmete alusel isiku vastavust käesoleva paragrahvi lõikes 2 või lõike 3 punktides 1, 2 ja 4 nimetatud tingimustele.
- (6) Eesti Töötukassa kontrollib töövõime hindamise ja töövõimetoetuse andmekogu andmete alusel isiku vastavust käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 nimetatud tingimustele.
- (7) Toetus määratakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 või lõike 3 punktides 1, 2 ja 4 nimetatud isikutele Sotsiaalkindlustusameti toiminguga ja käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 nimetatud isikule Eesti Töötukassa toiminguga.
- (8) Sotsiaalkindlustusamet ja Eesti Töötukassa teevad isikule toetuse määramise toimingu teatavaks isiku e-posti aadressil või sotsiaalseadustiku üldosa seaduse § 27 lõike 1 punktides 2–4 nimetatud viisil.
- (9) Toetus makstakse välja hiljemalt 2022. aasta 10. detsembril sotsiaalseadustiku üldosa seaduse §-s 28 sätestatud korras, arvestades perehüvitiste seaduses, riikliku pensionikindlustuse seaduses ja töövõimetoetuse seaduses sätestatud. Kui isiku toetuse saamise tingimustele vastavus tuvastatakse hiljem, makstakse toetus välja tagantjärele.
- (10) Toetuse kulud kaetakse riigieelarvest.”.

§ 3. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 52 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2⁴ järgmises sõnastuses:

„2⁴) hädaolukorrast tulenevalt või sõjas haavata saanud isikute raviks käesoleva paragrahvi lõike 1³ alusel kehtestatud tingimuste ja korra kohaselt Eesti Haigekassa kaudu tervishoiuteenuse osutajale või kiirabibrigaadi pidajale teenuste eest tasumist riigieelarvega ettenähtud summa piires;”;

2) paragrahvi 52 lõikes 1³ asendatakse tekstiosa „punktides 2¹–2³” tekstiosaga „punktides 2¹–2⁴”.

§ 4. Tsiiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduse muutmise

Tsiiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seadust täiendatakse §-ga 9² järgmises sõnastuses:

„§ 9². Alaealisele, kes ei ole Eesti Vabariigi kodanik ega Eesti alaline elanik, eestkostja määramise erisused

(1) Alaealisele, kes ei ole Eesti Vabariigi kodanik ega Eesti alaline elanik, esialgse õiguskaitse korras ajutise eestkostja määramisele enne eestkostja määramise avalduse esitamist ei kohaldata tsiiviilkohtumenetluse seadustiku § 382 lõike 2 teises lauses sätestatud avalduse esitamise tähtaega. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud juhul ei või tsiiviilkohtumenetluse seadustiku § 382 lõike 2 esimese lause kohaselt kohtu määratud tähtaeg olla pikem kui kuus kuud.

(2) Alaealisele, kes ei ole Eesti Vabariigi kodanik ega Eesti alaline elanik, esialgse õiguskaitse korras ajutise eestkostja määramisele ei kohaldata tsiiviilkohtumenetluse seadustiku § 555 lõikes 5 sätestatud tähtaega. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud juhul ei või ajutist eestkostjat määrata kauemaks kui üheks aastaks.”.

§ 5. Seaduse jõustumine

- (1) Käesoleva seaduse § 2 punkti 11 rakendatakse tagasiulatuvalt 2022. aasta 9. märtsist.
- (2) Käesoleva seaduse § 4 jõustub seaduse Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.
- (3) Käesoleva seaduse § 2 punktid 1 ja 3–5 jõustuvad 2022. aasta 1. juulil.
- (4) Käesoleva seaduse § 2 punkt 13 kehtib kuni 2023. aasta 31. maini.
- (5) Käesoleva seaduse § 4 kehtib kuni 2025. aasta 4. märtsini.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees